

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Dato: 07.03.2024

Vår ref: 24/00840-1

Deres ref:

Høringsvar - endringer i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsesloven

Det vises til høringsbrev fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet med forslag om innstramninger i integreringsloven, folketrygdloven og tannhelsetjenesteloven. Kirkerådet vil på vegne av Den norske kirke gi høringsvar. Kirkerådet ønsker å kommentere forslagene som gjelder reduksjon av introduksjonsstønad og kutt i grunn- og hjelpestønad, og kravet om 5 års botid for tannhelsetjenester. Kirkerådet vil også uttrykke sin bekymring for de økte utgiftene forslagene innebærer for kommunene.

Reduksjon av introduksjonsstønad og kutt i grunn- og hjelpestønad

Departementet foreslår å redusere introduksjonsstønad for ektefeller og samboere uten barn. Reduksjonen skal gjelde alle deltakere i introduksjonsprogram. Totalt anslås en reduksjon på 6 594 kroner per måned før skatt for et par.

Departementet foreslår også å innføre et vilkår om tolv måneders forutgående medlemskap i folketrygden for rett til grunn- og hjelpestønad til personer over 18 år.

Grunnstønad er en ytelse som skal bidra til å dekke visse nødvendige ekstrautgifter på grunn av sykdom, skade eller lyte, se folketrygdloven § 6-3. Stønad gis etter fastsatte satser, hvorav den laveste er 9 024 kroner per år og den høyeste er 44 928 kroner per år. Hjelpestønad er en ytelse som gis til personer som på grunn av varig sykdom, skade eller lyte trenger særskilt tilsyn og pleie, se folketrygdloven § 6-4. For voksne gis stønad etter en fastsatt sats som fra 1. januar 2024 er 16 152 kroner per år.

Kirkerådets vurdering

Kombinasjonen av kutt i introduksjonsstønad og kutt i grunn- og hjelpestønad kan til sammen gi betydelige månedlige inntektskutt for par med varige hjelpebehov. Kuttene kan føre til at den enkeltes hjelpebehov ikke ivaretas og til økt fattigdom hos en allerede sårbar gruppe. Kirkerådet mener at flyktninger med funksjonshemninger bør få den bistanden de trenger for å leve fullverdige liv, og er bekymret for at de foreslåtte kuttene vil gjøre at flyktninger med spesielle behov ikke får råd til å skaffe seg den hjelpen de trenger. Kirkerådet støtter derfor ikke forslaget.

Krav om 5 års botid for personer mellom 19 og 24 år for å få tannhelse-tjenester med redusert egenbetaling i den offentlige tannhelsetjenesten.

Den reduserte betalingen for tannhelsetjenester for personer mellom 19 og 24 år innebærer 25 % egenbetaling. Departementet foreslår å innføre et krav om 5 års botid for denne gruppen for å få tannhelsetjenester med redusert egenbetaling. Botidskravet skal gjelde alle personer med midlertidig oppholdstillatelse i Norge.

Kirkerådets vurdering

I andre land i Norden har flyktninger samme rett til tannhelsetjenester som resten av befolkningen. Slik bør det også være i Norge. Unge flyktninger med midlertidig opphold i Norge har ofte begrensede økonomiske ressurser, og god tannhelse er viktig. Av hensyn til likeverd og likebehandling bør denne gruppen ha de samme rettighetene som andre på samme alder. Kirkerådet støtter derfor ikke forslaget.

Økte utgifter for kommunene

Departementet nevner i høringsnotatet at de foreslåtte innstramningene vil føre til økte utgifter til sosialhjelp i kommunene.

Kirkerådets vurdering

Selv om den økonomiske belastningen skyves over på kommunene, er ikke kommunene tenkt kompensert for disse utgiftene. Når hensikten med innstramningene er å redusere ankomster på grunn av pressede tjenester i kommunene, mener Kirkerådet at det kan fremstå som lite gjennomtenkt at resultatet er en økt belastning på kommuneøkonomien. Kirkerådet mener at denne konsekvensen av de foreslåtte innstramningene for kommunene bør adresseres av departementet.

Med vennlig hilsen

Jan Rune Fagermoen
fungerende direktør

Jan Christian Kielland
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet